

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1941.

Andra kammaren.

Nr 16.

Lördagen den 15 mars.

Kl. 4 e. m.

§ 1.

Justerades protokollen för den 8 och den 11 innevarande mars.

§ 2.

Upplästes följande till kammaren inkomna läkarintyg:

Statsrådet Gösta Bagge lider av influensa och är sedan den 28 februari oförmögen till tjänstgöring.

Stockholm den 13 mars 1941.

O. T. Hult,
med. dr.

Att riksdagsman J. Nilson, Eskilstuna, varit vårdad härstädes från den 14 mars för Ulcus duodeni (magsår) och ännu kvarliggert och under denna tid varit och fortfarande är till arbete oförmögen, intygas.

Karolinska sjukhuset den 15 mars 1941.

N. G. Nordenson,
leg. läkare.

§ 3.

Föredrogos var efter annan följande Kungl. Maj:ts å kammarens bord vilande propositioner; och hänvisades därvid

till behandling av lagutskott propositionerna:

nr 122, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 31 maj 1940 (nr 473) om förbud i vissa fall mot beviljande av kvarstad eller skingringsförbud; och

nr 123, med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 1 november 1940 (nr 924) med särskilda bestämmelser angående patent vid krig eller krigsfara m. m.;

till statsutskottet propositionerna:

nr 127, angående disposition av två skolhemman i Korpilombolo och Karl Gustafs socknar m. m.; och

nr 132, angående avstående i vissa fall av allmänna arvsfondens rätt till arv;

till jordbruksutskottet propositionen, nr 133, angående försäljning av vissa, allmänna arvsfonden tillfallna fastigheter;

till statsutskottet propositionen, nr 134, angående höjd resekostnadsersättning i vissa fall vid färd med egen automobil m. m.;

Andra kammarens protokoll 1941. Nr 16.

till behandling av lagutskott propositionen, nr 135, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 16 februari 1934 (nr 19) om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m.;

till statsutskottet propositionerna:

nr 140, angående statsbidrag för budgetåret 1941/42 till undervisningslokaler för folkskoleväsendet m. m.; och

nr 141, angående inrättande av en personlig professur vid tekniska högskolan i Stockholm för professorn E. H. W. Weibull;

till bankoutskottet propositionerna:

nr 144, angående pension åt vissa i statens tjänst anställda personer m. fl.;

nr 145, angående understöd åt efterlevande till vissa i statens tjänst anställda personer; och

nr 146, angående tillämpning i vissa fall av familjepensionsreglementet för lärare vid högre kommunala skolor å lärare vid dylik skola, som förflyttas till befattning såsom folkskollärare;

till bevillningsutskottet propositionen, nr 147, angående utsträckning i vissa fall av i 8 § 1 mom. tulltaxeförordningen stadgade tidsfrister för åtnjutande av tullfrihet; samt

till statsutskottet propositionerna:

nr 148, angående omorganisation av telegrafverket m. m.; och

nr 149, angående förändring i avseende å löneställning och antal beträffande vissa ordinarie befattningar vid postverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk m. m.

Vid nu skedd föredragning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 151, angående försäljning av mark från vissa kronoegendomar m. m. begärdes ordet av

Herr förste vice talmannen **Magnusson**, som yttrade: Herr talman! Vid förra urtima riksdagen riktade jag en interpellation till statsrådet och chefen för jordbruksdepartementet, vari jag fäste uppmärksamheten på den forcerade försäljning av kronoegendomar, särskilt f. d. boställen, som ägde rum och som hade planerats. Särskilt ett från domänstyrelsen utsänt cirkulär till domänintendenterna med begäran om visst yttrande verkade oroande. För några veckor sedan, då ett ärende i samband med fullmakt för Kungl. Maj:t för vissa jordförsäljningar behandlades här i kammaren, tillät jag mig taga upp frågan om försäljning av kronoboställen och påpekade den förskingring av kulturvärden, som härvid ägt rum och fortfarande äger rum utan att man till synes från något håll riktar någon allvarligare gensaga däremot. I sitt interpellationssvar yttrade sig visserligen statsrådet och chefen för jordbruksdepartementet ganska förbehållsamt, men ställde dock i utsikt en noggrannare prövning, och man kunde utläsa, att det skulle bli en viss återhållsamhet i fråga om dessa försäljningar.

Här föreligger emellertid nu till riksdagens prövning en proposition, där det gäller försäljning inte av delområden av boställen och inte heller av senare förvärvade områden utan försäljning av gamla boställen. Det har givetvis inte på den korta tid, som förflutit sedan propositionen avlämnades, varit möjligt för mig att taga reda på arten och beskaffenheten av de boställen, som det här är fråga om, och inte heller vilka minnesvärden, som de tilläventyrs kunna representera. Man kan dock på goda grunder antaga, att inte ringa minnesvärden äro knutna vid de båda fastigheter i Skaraborgs län, som i propositionen föreslås att säljas. Jag skulle vilja begagna tillfället att rikta en mycket allvarlig och ingående vädjan dels till jordbruksutskottet, som närmast har att pröva denna framställning, dels också till riksdagen att taga sig en mycket allvarlig funde-

rare över, huruvida det inte är hög tid att sätta stopp för dessa forcerade försäljningar, för att inte inom en mycket kort tid i olika landsdelar det sista kronobostället skall ha övergått från kronan till enskild ägo, varigenom dess art och karaktär har gått förlorad.

Jag skall inte trötta kammaren med att upprepa vilken egendomlig och mycket säregen historia, som är förknippad vid dessa boställen. Jag tror, att man kan säga, att den är av sådant slag, att det skulle vara till oersättlig skada, om boställena försvunne. Men för dem, som till äventyrs äro benägna att betrakta denna fråga enbart ur lantbruksekonomisk synpunkt, skulle jag vilja fästa uppmärksamheten på en omständighet, som icke enligt min mening varit tillräckligt beaktad.

Kammarledamöterna förstå nog, att med den konservativa inställning, som ju är ganska utmärkande för mig, så håller jag mycket hårt på den enskilda äganderätten och möjligheter till sådan, men den är icke under alla förhållanden nog eller det enda saliggörande. Med hänsyn till möjligheterna av jordbrukarklassens rekrytering med dugliga, kunniga och framåtsträvande människor bör det vara av synnerligen stor betydelse att det inom vårt land finnes ett icke alltför ringa antal förmånliga arrendejordbruk, som kunna innehavas under betryggande förhållanden. Vår kår rekryteras i mycket stor utsträckning av mannar med ringa gods och guld men med så mycket mera av kunnighet och god arbetsvilja. För dessa är det vanligen inte möjligt att anskaffa det kapital, som erfordras både för inköp av gård och för inköp av de för jordbruksdriften nödvändiga inventarierna. Men det är ofta möjligt för dem att åstadkomma de penningmedel, som äro nödvändiga för enbart inköp av inventarier, vilka sedan kunna placeras på en arrendegård. Det blir på så sätt möjligt för dessa dugliga män att skaffa sig en egen jordbruksdrift och sedan efter ett längre eller kortare innehav av denna förvärva sig en egen fastighet. Det skulle utan tvivel vara till mycket stor skada just för denna förmånliga rekrytering av den svenska självständiga jordbrukarkåren, om antalet arrendegårdar i alltför stor utsträckning minskades. Och var man ibland oss vet ju, att de arrendejordbruk, som upplätas på de tryggaste och förmånligaste villkoren, äro i regel de publika fastigheterna, kronans och kyrkans fastigheter.

Jag skall be att jordbruksutskottet och övriga kammarledamöter och dem det når utanför riksdagen beakta denna omständighet och att det verkligen tages under omprövning, när det nu gäller att ånyo avhända kronan egendomar av det slag, varom här är fråga.

Jag har, herr talman, velat uttala detta vid remissen och ber att det får åtfölja propositionen till jordbruksutskottet och att utskottet verkligen måtte beakta dessa synpunkter vid frågans prövning.

Efter härmed slutad överläggning remitterades propositionen till jordbruksutskottet. Till utskottet skulle jämväl överlämnas det i anledning av propositionen avgivna yttrandet.

Härefter föredrogos var för sig övriga Kungl. Maj:ts på bordet liggande propositioner; och hänvisades därvid

till jordbruksutskottet propositionerna:

nr 152, angående det statsunderstödda bekämpandet av tuberkulos hos nötkreatur; och

nr 153, angående statsunderstöd för anläggande av skyddsvall vid viss del av Klarälven m. m.;

till statsutskottet propositionerna:

nr 154, angående överskridande av viss delpost i den för länsstyrelserna fastställda avlöningsstaten; och

nr 155, angående vissa avlönings- m. fl. anslag under riksstatens fjärde huvudtitel för budgetåret 1941/42;

till jordbruksutskottet propositionen, nr 156, angående upplåtelse åt lappar av lägenheter å kronomark m. m.;

till behandling av lagutskott propositionen, nr 157, angående prästs avlöning under tjänstledighet i vissa fall m. m.;

till statsutskottet propositionen, nr 158, med förslag till stat för försvarsväsendets fastighetsfond för budgetåret 1941/42;

till behandling av lagutskott propositionen, nr 159, med förslag om ändrad lagstiftning angående s. k. rattfylleri m. m.;

till statsutskottet propositionerna:

nr 160, med förslag till stat för statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1941/42 m. m.; och

nr 161, med förslag till kungörelse om ändring i vissa delar av civila avlöningsreglementet den 4 januari 1939 (nr 8) m. m.;

till bankoutskottet propositionen, nr 162, angående dyrtidstillägg å vissa från handelsflottans pensionsanstalt utgående pensioner;

till statsutskottet propositionerna:

nr 163, angående lån för tillverkning av röntgenfilm m. m.;

nr 164, angående anslag till uppförande av byggnad för kvinnokliniken vid akademiska sjukhuset i Uppsala; och

nr 165, angående anslag till lån för stödande av bostadsproduktionen i vissa orter;

till jordbruksutskottet propositionerna:

nr 166, angående försäljning av ett till förra biskopsbostället 2 mantal Sundby nr 1 i Strängnäs socken hörande område;

nr 167, angående viss ändring i gällande grunder för utlämnande av lån från jordbrukets maskinlänefond; och

nr 168, angående kapitalökning för länefonden för inköp av gasgeneratorer för motordrift; samt

till statsutskottet propositionen, nr 169, angående anslag till uppförande av byggnader för tekniskt-vetenskaplig forskning.

§ 4.

Föredrogs var efter annan de på bordet liggande motionerna; och remitterades därvid

till behandling av lagutskott motionen nr 257 av herr *Ljungberg m. fl.*; samt

till statsutskottet motionen nr 258 av herr *Nilsson* i Landskrona.

§ 5.

Herr **Danielsson** erhöll på begäran ordet och anförde: Herr talman! Härmed tillåter jag mig hemställa, att tiden för motions väckande med anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 159 måtte utsträckas till senast det sammanträde, som infaller näst efter tjugo dagar från propositionens avlämnande.

Denna hemställan bifölls.

§ 6.

Till bordläggning anmäldes:

statsutskottets utlåtanden:

nr 6, angående regleringen för budgetåret 1941/42 av utgifterna under riksstatens sjätte huvudtitel, innefattande anslagen till kommunikationsdepartementet;

nr 41, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag om anslag å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 till vägbyggnader m. m.;

nr 42, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar beträffande villkoren för erhållande av egnahemslån från statens vattenfallsverk;

nr 43, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 till åtgärder för arbetsmarknadens reglering m. m. jämte i ämnet väckta motioner; och

nr 44, i anledning av vissa av Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen gjorda framställningar om anslag till kapitalinvesteringar i statens allmänna fastighetsfond och statens utlåningsfonder jämte en i ämnet väckt motion;

bevillningsutskottets betänkande, nr 6, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående temporär utsträckning av rätten för fiskefartyg att intaga gods från provianteringsfrilager i vissa städer;

bankoutskottets utlåtanden:

nr 16, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående understöd åt efterlevande till vissa i statens tjänst anställda personer m. fl.;

nr 17, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående rätt för förra lärarinnan vid Tärna lantbruksskola Ingrid von Zweigbergk till viss tjänstårsberäkning för pension;

nr 18, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående pension åt förra vikarierande småskollärarinnan Agnes Ingeborg Härén, född Lindell;

nr 19, i anledning av fullmäktiges i riksbanken framställning om tilläggs-pension åt förre arbetaren vid Tumba bruk Johan Theodor Jansson; och

nr 20, i anledning av väckt motion om förhöjd pension åt förre folkskolläraren, tillika överläraren T. Lagergren;

första lagutskottets utlåtanden:

nr 18, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om fortsatt giltighet av förordningen den 1 mars 1940 (nr 117) rörande förbud mot befordran av vissa periodiska skrifter med statliga trafikmedel m. m., dels ock i ämnet väckta motioner;

nr 19, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om fortsatt giltighet av maximiprislagen den 22 juni 1939 (nr 349), m. m.;

nr 20, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag ur kyrkofonden för budgetåret 1941/42 för biträde vid handläggning av boställsären-den och vad därmed äger samband; och

nr 21, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättning från kyrkofonden för övertalig personal vid domänverket;

andra lagutskottets utlåtande, nr 11, i anledning av väckta motioner om framläggande av förslag till en expropriationslagstiftning för komplettering av ofullständiga jordbruk;

andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 2, i anledning av väckt motion om viss ändring av § 1, mom. 3 biografförordningen; samt

andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande, nr 3, angående ändring av § 24 i ordningsstadgan för riksdagens andra kammare.

§ 7.

Justerades protokollsutdrag.

§ 8.

Herr *Lindberg* i Stockholm avlämnade en av honom undertecknad motion, nr 259, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 111, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 1 § lagen den 11 juni 1937 (nr 348) om krigsförsäkring för ombord å fartyg tjänstgörande personer, m. m.

Denna motion bordlades.

§ 9.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr <i>Jonsson</i> i Skedsbygd	under 3 dagar fr. o. m. den 15 mars,
» <i>Rosander</i>	» den 15 mars,
» <i>Hammurlund</i>	» 2 dagar fr. o. m. den 15 mars,
» <i>Gezelius</i>	» 3 » » » 16 »
» <i>von Seth</i>	» 2 » » » 16 »
» <i>Boman</i>	» 3 » » » 16 »
» <i>Hunsson</i> i Skediga	» 2 » » » 15 »
» <i>Nilsson</i> i Landskrona	» 2 » » » 15 »
» <i>Olofsson</i> i Höganäs	» 2 » » » 15 »
» <i>Ekdahl</i>	» 2 » » » 14 »
» <i>Hagberg</i> i Malmö	» 7 » » » 16 »
» <i>Skoglund</i> i Doverstorp	» den 14 mars,
» <i>Olson</i> i Göteborg	» » 17 »
» <i>Hagård</i>	» 2 dagar fr. o. m. den 15 mars,
» <i>Lundberg</i> i Hälsingborg	» 3 » » » 15 »
» <i>Hansson</i> i Rubbestad	» 2 » » » 15 »
» <i>Andersson</i> i Eskilstuna	» 3 » » » 15 »
» <i>Mäler</i>	» den 17 mars,
» <i>Andersson</i> i Vigelsbo	» 2 dagar fr. o. m. den 16 mars,
» <i>Lindholm</i>	» 2 » » » 15 »
» <i>Nilsson</i> i Kristinehamn	» 2 » » » 17 »
» <i>Westman</i>	» 2 » » » 15 »
» <i>Hallagård</i>	» 2 » » » 17 »
fröken <i>Hesselgren</i>	» 4 » » » 15 »
herr <i>Olsson</i> i Mellerud	» 2 » » » 15 »
» <i>Andersson</i> i Surahammar	» 2 » » » 16 »
» <i>Pettersson</i> i Rosta	» den 16 mars,
» <i>Fast</i>	» 2 dagar fr. o. m. den 16 mars,
» <i>Bagge</i> (sjuk)	tills vidare » » 28 febr. och
» <i>Nilson</i> i Eskilstuna (sjuk)	» » » » 14 mars.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 4.21 e. m.

In fidem
Sune Norrman.

Tisdagen den 18 mars.

Kl. 4 e. m.

§ 1.

Justerades protokollen för den 12 innevarande mars.

§ 2.

Herr statsrådet *Eriksson* avlämnade Kungl. Maj:ts proposition, nr 170, med förslag till lag angående ändringar i lagen den 4 oktober 1940 (nr 851) med vissa bestämmelser om livförsäkring m. m. vid krig.

Denna proposition bordlades.

§ 3.

Föredrogs och remitterades till behandling av lagutskott den på bordet liggande motionen nr 259 av herr *Lindberg* i Stockholm.

§ 4.

Föredrogs, men bordlades åter statsutskottets utlåtanden nr 6 och 41—44, bevillningsutskottets betänkande nr 6, bankoutskottets utlåtanden nr 16—20, första lagutskottets utlåtanden nr 18—21, andra lagutskottets utlåtande nr 11, andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 2 samt andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande nr 3.

§ 5.

Herr talmannen lämnade på begäran ordet till

Herr *Eriksson* i Stockholm, som yttrade: Herr talman! Jag tillåter mig hemställa, att andra kammaren ville besluta, att bland två gånger bordlagda ärenden å morgondagens föredragningslista statsutskottets utlåtande nr 43 uppföres främst med övriga ärenden därefter i den ordning, i vilken de finnas upptagna å dagens föredragningslista.

Denna hemställan bifölls.

§ 6.

Herr *Wallén* erhöll på begäran ordet och anförde: Herr talman! Enligt stats- *Interpellation.* rådsprotokollet av den 30 juni 1939 har jordbruksministern bemyndigats tillkalla en utredningsman jämte 4 sakkunniga. Dessa senare tillkallades den 13 november 1939. Den fråga, som förelagts utredningsmannen och sakkunniga, är av utomordentligt stor betydelse för landets jordbruk och trädgårdsodling. Detta framgår på ett särskilt markerat sätt av de motioner och skrivelser, som i ärendet avlämnats under årens lopp.

Vid 1933 års riksdag avlämnade jag med instämmande av ett flertal ledamöter av denna kammare en motion (nr 19) i vilken vi begärde, att anslag skulle

Interpellation. (Forts.)
 beviljas till utgivandet av en så kallade publikation över växtodlingens försöksverksamhet. I det av jordbruksutskottet den 5 maj 1933 avlämnade utlåtandet (nr 80) har utskottet bl. a. anfört: »Utskottet vill gärna erkänna önskvärdheten och betydelsen av att genom olika slag av försöksverksamhet på växtodlingens område vunna resultat kunna meddelas allmänheten i en form, varigenom den enskilde jordbrukaren kunde i större utsträckning än som nu är fallet praktiskt tillgodogöra sig den.» Utskottet ansåg dock, att denna fråga borde övervägas i samband med den utredning angående ordnandet av försöksverksamheten som då pågick.

Den 18 december 1931 tillsatte Kungl. Maj:t den utredning, som jordbruksutskottet i sitt ovan omnämnda utlåtande åsyftat, och den 16 december 1933 avlämnade utredningen sitt »betänkande med utredning och förslag rörande organisation av försöksverksamheten på växt- och trädgårdsodlingens område» (Statens offentliga utredningar 1934:4, jordbruksdepartementet). I detta betänkande finnes å sid. 83 upptaget förslag till ett anslag av 20,000 kr. för tryckning av meddelanden och flygblad. Utredningen påpekar, att om ifrågakvarande publikationer utgivas såsom en tidskrift vissa inkomster i form av prenumrationsavgifter kunna påräknas.

Med anledning av detta betänkande inkommo efter remiss yttranden från olika organisationer.

Stockholms läns och stads hushållningssällskap har bifogat sitt yttrande ett av Stockholms läns och stads trädgårdsråd till sällskapet den 13 mars 1934 avlämnat uttalande, i vilket särskilt framhålles önskvärdheten av att meddelandena från försöksverksamheten sammanföras i en regelbundet utkommande tidskrift.

Sveriges konditionerande trädgårdsmästares förbund har bifogat sitt i juni 1934 avlämnade yttrande till ovan anförda betänkande ett förslag till tidskrift för försöksverksamheten.

Vid 1936 års riksdag avlämnades i första kammaren en motion (nr 374) i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försöksverksamheten på jordbrukets område m. m., i vilken under åberopande av de sakkunnigas förslag begäres, att försöksresultaten skola publiceras genom utgivande av en tidskrift.

Före ärendets föredragning inför jordbruksutskottet hade en av Stockholms läns och stads trädgårdsråd, med instämmande av Sveriges handelsträdgårdsmästareförbund och Sveriges konditionerande trädgårdsmästares förbund, utarbetad P. M. överlämnats till jordbruksutskottets herrar ledamöter. I densamma fanns ett detaljerat förslag till ett rationaliserande av försöksverksamhetens publicitet.

I jordbruksutskottets utlåtande (nr 83) av den 26 maj 1936 har detta icke ansett sig kunna biträda förslaget om utgivandet av den föreslagna tidskriften.

I skrivelser till chefen för jordbruksdepartementet av den 7 april 1937 och den 17 april 1939 har Stockholms läns och stads trädgårdsråd ansett sig böra fästa statsrådets uppmärksamhet på önskvärdheten av en rationalisering av försöksverksamhetens publicitet.

I skrivelse av den 7 december 1938 har dåvarande chefen för Mosskultur-föreningen gjort en hemställan till generaldirektör H. S. Sylvan i kungl. lantbruksstyrelsen om ordnandet av försöksverksamhetens publicitet.

I skrivelse till chefen för jordbruksdepartementet av den 12 maj 1939 har Riksförbundet landsbygdens folk påtalat det olämpliga i det nu praktiserade publicitetssystemet och påpekat nödvändigheten av en rationalisering.

I skrivelse till Konungen av den 3 juni 1939 har Sveriges konditionerande trädgårdsmästares förbund under åberopande av tidigare i ärendet gjorda framställningar begärt, att en allsidig och förutsättningslös utredning måtte verk-

Interpellation. (Forts.)

ställas för utgivandet av föreslagna tidskrift för den statliga och statsunderstödda försöksverksamheten inom växtodling och kreatursuppfödning.

I en ledare i Östgöta Correspondenten av den 23 september 1940 framhålles betydelsen av att tillräckliga anslag under nuvarande ovissa tider ställas till förfogande åt forskningsinstitutionerna inom jordbruket, vid ett den 29 september 1940 avhållet sammanträde med representanter för konsumentkooperationen har betydelsen av vidmakthållandet av jordens avkastning framhållits, och i ett av professor H. Nilsson-Ehle hållet föredrag vid öppnandet av Kristianstads läns fruktodlareförenings utställning i Stockholm den 1 oktober 1940 har framhållits betydelsen av ett intimt samarbete mellan praktikens män och växtförädlarna.

Man kan med fullgoda skäl fråga sig, huru forskningsverksamhetens praktiskt användbara resultat och samarbetet mellan forskning och praktik skall kunna ordnas på ett för statsmakterna billigare och ändamålsenligare sätt än genom en rationaliserad publicitetsverksamhet från den statliga och statsunderstödda försöksverksamheten.

Mitt här gjorda anförande visar till fullo, att man inom såväl jordbruket som trädgårdsodling anser, att de för närvarande praktiserade åtgärderna för meddelandet av de praktiskt användbara forskningsresultaten icke motsvara fordringarna på en rationell upplysningsverksamhet.

Det är därför med tacksamhet man erfar, att statsrådet tillkallat sakkunniga för denna frågas utredande.

Jag anser det dock på grund av tidsläget och de ökade krav, som komma att ställas på jordbrukets och trädgårdsodlingens produktion, av utomordentligt stor betydelse, att denna utredning med det snaraste fullföljes.

I anslutning till vad jag sålunda anført utbeder jag mig kammarens tillstånd att till statsrådet och chefen för jordbruksdepartementet framställa följande fråga:

Avser herr statsrådet att vidtaga sådana åtgärder, att utredningen rörande ordnande av upplysningsverksamhet angående resultaten av den statliga och statsunderstödda forsknings-, försöks- och provningsverksamheten på jordbruks- och trädgårdsområdet slutföres i så god tid, att frågan snarast löses på för dessa produktionsgrenar ändamålsenligt sätt i anknytning till den statliga försöksverksamheten?

Denna anhållan blev på begäran bordlagd.

§ 7.

Anmäldes och godkändes följande förslag till riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen

från statsutskottet:

nr 89, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående löneställningen för viss till aktiv stat inom försvarsväsendet överförd personal;

från bankoutskottet:

nr 90, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående översten i Hallands regemente, överstelöjtnanten vid regementet N. G. K. Bildts tjänstepensionsförmåner;

nr 91, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående delaktighet i statens pensionsanstalt för föreståndarinna och lärarinna vid godkänd sjuk-sköterskeskola;

Andra kammarens protokoll 1941. Nr 16.

nr 92, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående pension åt vissa i statens tjänst anställda personer; och

nr 93, angående användande av riksbankens vinst för år 1940; samt från jordbruksutskottet:

nr 9, i anledning av vissa av Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen under nionde huvudtiteln gjorda framställningar jämte i dessa ämnen väckta motioner;

nr 94, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41, i vad propositionen avser jordbruksdepartementets verksamhetsområde;

nr 95, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående överlåtelse av viss fastighet till Vilhelmina kommun i Västerbottens län;

nr 96, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av mark från vissa kronoegendomar m. m.;

nr 97, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ytterligare statsunderstöd till vissa torrlägningsföretag; och

nr 98, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ytterligare statsbidrag för undersökning rörande vissa vattenregleringsföretag.

§ 8.

Justerades protokollsutdrag.

§ 9.

Avgåvos följande motioner, nämligen av:

herr *Ryberg m. fl.*, nr 260, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 112, angående försäljning av vissa statens järnvägar tillhöriga fastigheter m. m.; och

herr *von Friesen*, nr 261, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 159, med förslag om ändrad lagstiftning angående s. k. rattfylleri m. m.

Dessa motioner bordlades.

§ 10.

Ledighet från riksdagsgörömlen beviljades:

herr <i>Holmgren</i>	under 3 dagar fr. o. m. den 19 mars,
fru <i>Nordgren</i>	» 4 » » » 22 »
herr <i>Nilsson</i> i Norrlångträsk	» 5 » » » 20 »
» <i>Törnkvist</i>	» 4 » » » 19 »
» <i>Norup</i>	» 5 » » » 20 »
» <i>Westerdahl</i>	» 4 » » » 22 »
» <i>Forsberg</i>	» 3 » » » 20 »
» <i>Larsson</i> i Hede	» 5 » » » 20 »
» <i>Hedlund</i> i Östersund	» 6 » » » 21 »
» <i>Svensson</i> i Alingsås	» 5 » » » 21 »
» <i>Larsson</i> i Mörlanda	» 5 » » » 21 »
» <i>Ryberg</i>	» 4 » » » 22 »
» <i>Hallberg</i>	» 5 » » » 21 »
fru <i>Lindqvist-Petersson</i>	» 6 » » » 20 »

herr <i>Ericsson</i> i Kinna	under 3 dagar fr. o. m. den 20 mars,	
> <i>Jonsson</i> i Fjäle	> 4 > >	> 21 >
> <i>Sundström</i> i Vikmanshyttan	> 5 > >	> 21 >
> <i>Andersson</i> i Prästbol	> 5 > >	> 20 > och
> <i>Lindmark</i>	> 5 > >	> 21 > .

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 4.15 e. m.

In fidem
Sune Norrman.
